

עין מצופה
גור מצופה

קנה א מיי פיה מלי
תמונת הלכה כ
ועיש כתיב וישעיהו יודי פי
שפיט פיהו
קנה ב ג ד ה מיי פיה
מלי ציבורים ה' ו
ממנ טקין קלט קמ
קמ ו מיי טס טל ח

תורה אור השלם

1. ושענה בכל הטוב אשר
נתן לך ואלהך ולביתך
אתה והוליו והגר אשר
בקרנך ורבים כו יא
2. ולקחת מראשית כל פרי
הארצה אשר תביא
מארצך אשר ואלהך נתן
לך וששח בטנא והלבב אל
הדמקס אשר יבחר ו
אלהך לשבח שמו שם
דברים כ ב

חוספת רי"ד

כן כי וחברו לנו שאינה
שהיא רוב שוהיה אל תביא
הגינה לבי שנה ונולדו לה
סימני אילנות ואל הביאה
שתי שערות ואפילו אין
תביאם לעשר מיכן כיון
שנולדו בה סימני אילנות
ועברו כי שנה אין כלום
אל הביאה לבי שנה ולא
הביאם שתי שערות ולא
נולדו בה סימני אילנות
היא בספק עד ליו שנה
שהיא רוב שוהיה אל תביא
שתי שערות הרי היא ככל
הנשים אל ולדו בה סימני
אילנות או ששהה עד ורב
שערות ולא תביא שתי
שערות היא אילנות נמורה
ומתני ויביתך רחמן
צירחא מותרת כגון שבמאכל
אילנות נמורה שהיא בת
כ"ו ולא הביאה שתי שערות
נולדו בה סימני אילנות
או שהיא בת ליו שנה ולא
הביאה שתי שערות זו היא
קדושה שתי שערותיה
אילנות שעות ונמורה מותרת
ומתני ויביתך בספק אילנות
כגון שהיא בת ליו ולא
הביא שתי שערות ועדיין
לא נולדו בה סימני אילנות
לביה חודש ששכא חתיה
אילנות ונמורה כגון מפי
שערותיה אל החוקק אילנות
נמורה או כסימניו או כרוב
סימני שיהו קדושה קדושה
טענה לביה לבי גט י
יהודה אומר אל חתיה
סימני נעשה לאחר וזהו
ויאמר אלו הייתי יודע ענין
אפילו נהניתי לי קי פנה
יא חתיה מנשך לפיכך
אומרם לו קודם גירושין
היו יודע שהמציאה את
אשתו משום אילנות לעולם
הוא אשם לחתונה ואחר
המחבר שאינה אילנות
כדי שלא יוכל לקלקלה
וחכמי חזונו ולא חיישי'
לקלקלה ושמגוריה אינו
נותן לה כחובה מפני שהיא
ספק אילנות והמפנה הילכת
אם נישאת לאחר והיו לה
בנים והיא תובעת כחובתה
כן הראשונה מפני שכבר
נמורה שהיא אילנות אינו
יהודה אומר לה שחוקקת
יפה מרוביה שלא יקלקלך
שאינך שוהרדנו לו שאף
אם לא תמצא אילנות לא
יחזיר יוכל לומר מפני הספק
גישהיה ולא חשתי בחתונה
והתני זה גט בכל לב אבל
רא דעתיה שחלף וחתמי

מבל וחולין מעורבין אין לך כל מטה והמטה
שאין מליה טעל ומליה חולין ולרץ לעשר מיניה וזיה ומטה
ממנו על טעל גמור ולא מנובל גמור עליו מפני שמפרש מן החיוב
על הפטור ומן הפטור על החיוב אבל כי מפרש מיניה וזיה מעשר מן
החיוב שבו על החיוב שבו ומן הפטור
שבו על הפטור שבו ואפילו חלקו
בספקן הן עומדים לזון גזירה וקשה
לדמר לקמן דאי קנין פירות לאו
קנין הגוף דמי והאמיס שמלקו
לקוחות הן לא משכחת דמייתא כזכוריס
אלא חד כד חד הא חפילו למדין
כזכוריס הן כדויל חלקו כד דמחייב
מקדיש ליה כדמארמין כפרק הספינה
(כ"ב דף פ"א): ודומק לומר דלא משכחת
דמייתא כזכוריס כהלכות שלא יערך
להקדיש קאמר דלעגא משמע דלא
מייתי כלל קאמר ועוד כפי' יש כזכור
(כספות דף פ"ח): גבי חמש סלעים ולא
חצי חמש קאמר כדויע' אית להו דרבי
אזי דלמר הכריח שמלקו ממנה יורשין
וממנה לקוחות משמע אל אי לקוחות
הן פטורין אפי' למדין חמש ואפילו
חצי חמש דלפי' חצי חמש ליכא לך
נראה דלא תקנה לעגל זה וכוון דלון
גזירה שמה הגוף לטעל על חלקו של
עובד כוכבים או חזיו ולא ידעי' כמה
ואי מעשר מיניה וזיה שמה מעשר
מחלקו והאמר חלקו של עובד כוכבים
אזי חפסקו או מקמנו ומיהו יוכל להקנין
שיפיש עליו ממקום אחר ויפיש גס
עליו ממקום אחר אחרון אחרון
ומקלקל עד שלא ישרא לי חס מעט
וכל המעשקות והתרומות יאמס לכהן
וללוי: ולביתך מלמד שאדם
מביא כבורי אשתו. וא"ת והא' מן
המורה אין לעגל פירות כנסת אשתו
אלא קנמא דרנן בעלמא היא לך כ"כ
ע"כ גזירת הכבוד הוא ויש לומר דר"ב
שס' שנתמעת פירות לעגליהו וכו' והאי
גוונא איירי קרא וענין זה אמרין
גרס קדושין (דף ז') אזי כנח רחמנא
מעשה דיה לאביה דקא מייחא מיניה
ואפי' דמלארמייהא אינו מייחא מיניה
נחו אלל דאורחא דמילמא הוא שהוא
ון אומה: מרתה אין יא מרתה יא.

השולח פרק רביעי גיטין

מבל וחולין מעורבין אין לך כל מטה והמטה
שאין מליה טעל ומליה חולין ולרץ לעשר מיניה וזיה ומטה
ממנו על טעל גמור ולא מנובל גמור עליו מפני שמפרש מן החיוב
על הפטור ומן הפטור על החיוב אבל כי מפרש מיניה וזיה מעשר מן
החיוב שבו על החיוב שבו ומן הפטור
שבו על הפטור שבו ואפילו חלקו
בספקן הן עומדים לזון גזירה וקשה
לדמר לקמן דאי קנין פירות לאו
קנין הגוף דמי והאמיס שמלקו
לקוחות הן לא משכחת דמייתא כזכוריס
אלא חד כד חד הא חפילו למדין
כזכוריס הן כדויל חלקו כד דמחייב
מקדיש ליה כדמארמין כפרק הספינה
(כ"ב דף פ"א): ודומק לומר דלא משכחת
דמייתא כזכוריס כהלכות שלא יערך
להקדיש קאמר דלעגא משמע דלא
מייתי כלל קאמר ועוד כפי' יש כזכור
(כספות דף פ"ח): גבי חמש סלעים ולא
חצי חמש קאמר כדויע' אית להו דרבי
אזי דלמר הכריח שמלקו ממנה יורשין
וממנה לקוחות משמע אל אי לקוחות
הן פטורין אפי' למדין חמש ואפילו
חצי חמש דלפי' חצי חמש ליכא לך
נראה דלא תקנה לעגל זה וכוון דלון
גזירה שמה הגוף לטעל על חלקו של
עובד כוכבים או חזיו ולא ידעי' כמה
ואי מעשר מיניה וזיה שמה מעשר
מחלקו והאמר חלקו של עובד כוכבים
אזי חפסקו או מקמנו ומיהו יוכל להקנין
שיפיש עליו ממקום אחר ויפיש גס
עליו ממקום אחר אחרון אחרון
ומקלקל עד שלא ישרא לי חס מעט
וכל המעשקות והתרומות יאמס לכהן
וללוי: ולביתך מלמד שאדם
מביא כבורי אשתו. וא"ת והא' מן
המורה אין לעגל פירות כנסת אשתו
אלא קנמא דרנן בעלמא היא לך כ"כ
ע"כ גזירת הכבוד הוא ויש לומר דר"ב
שס' שנתמעת פירות לעגליהו וכו' והאי
גוונא איירי קרא וענין זה אמרין
גרס קדושין (דף ז') אזי כנח רחמנא
מעשה דיה לאביה דקא מייחא מיניה
ואפי' דמלארמייהא אינו מייחא מיניה
נחו אלל דאורחא דמילמא הוא שהוא
ון אומה: מרתה אין יא מרתה יא.

מבל וחולין מעורבין זה בזה דברי רבי רבן
שמעון בן גמליאל אומר של עובד כוכבים
פטור ושל ישראל חייב עד כאן לא פליגי אלא
דמר סבר יש ברירה וכו' סבר אין ברירה אבל
דבולי עלמא יש קנין לעובד כוכבים בא"י
להפקיע מיד מעשר הכא נמי בסוריא וקסבר
לביבוש יחיד לא שמיה כיבוש אמר רב
חייא בר אבין ת"ש המוכר שדהו לעובד
כוכבים לוקח ומביא ביבורים מפני תיקון
העולם מפני תיקון העולם אין מדאורייתא לא
אמר רב אשי שתי תקנות הוה מעיקרא הוה
מייתי מדאורייתא כיון דהוה דקאן מקרי ומזבחי
דסברי בקדושתיהו קיימן תקנתיהו ומזבחי
ליתו כיון דהוה רמאן דלא סני ליה מזבחי וקא
משתקען ביד עובדי כוכבים הדר תקינו להו
דליתו איתמר דהמוכר שדהו לפירות ר' יוחנן
אמר מביא וקורא ריש לקיש אמר ימביא ואינו
קורא רבי יוחנן אמר מביא וקורא וקנין פירות
כקנין הגוף דמי ר"ל אמר מביא ואינו קורא
קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי איתביה ר'
יוחנן לר"ל ולביתך מלמד שאדם מביא
ביבורי אשתו וקורא א"ל שאני התם דכתיב
ולביתך ואיבא דאמרי איתביה ר"ש בן לקיש
לר' יוחנן ולביתך מלמד שאדם מביא ביבורי
אשתו וקורא התם הוא דכתיב ולביתך אבל
בעלמא לא אמר ליה מעמא דידי נמי מהכא
קאמריה איתביה יהיה בא בדרך ויבורי
אשתו בידו ושמע שמתה אשתו מביא וקורא
מתה אין לא מתה לא ה"ה דאע"ג דלא מתה
ומתה אצטריבא ליה סד"ה ליגורו משום
דכתיב ויסי בר חנינא דאמר ר' יוסי בר חנינא
יצרן ושגרון ביד שליח ומת שליח בדרך
מביא ואינו קורא שנאמר ולקחת ורהבאת
עד שתהא לקיחה והבאה באחד קמ"ל
ואודו למעמייהו דאיתמר המוכר שדהו

בומן

כתיב ושמתה ככל הטוב וגו': ביבורי אשטו. שדלנו נקדקע מלוג
שהכניסה על שולח פירות: שאני הסס דכתיב ולביתך. ומדלאיתקונין
לרביי ש"מ קנין פירות לאו כקנין גוף. כמ"ל. הכי וידי לאשמועינן
דהכא כקנין הגוף דמי הוא הדיון בעלמא: ושמע שמשה אשטו. וירשה
הוא וקנה גוף הקרקע: ליגורו משום דרבי יוסי בר חנינא. דלמר בעינן
לקיחה והבאה בידו לנעי לקיחה והבאה באחד קמ"ל: ומם שליח
בדרך. וזכור ובלתי הוא בעלמא: מביא ואינו קורא. וא"ל האם הכריחו
שליח אחר דלפי' לא מת שליח ראשון אינו קורא דקרא. וטעמו
ואנדרווגיטו והשליח מביאין ולא קוראין שאין יכולין לומר אשר נתמה לי:
בומן

נסורת הש"ס

16 (שליח ה' וישי' ה) כי כ"ח
כ"ב ק"ל: ה' ושם ושמך קלה:
יבמות ל' בית מ"ח: כ"ב כ"ב
עבדן ל' ט: ד' כ"ב פ"א:
ה' וי' פ"ה הכריחם כ"ב:
ה' ודכ"ה ט: ו' ונכ"ה ט:
פ"ה מ"ה:

הגהות מהר"ב

רנשבור
א' תוב' ד"ה משה אין לא
משה לא וי' וי' וי' וי'
מלמדין מנספת ביטויים
כדושה ליל' וי' ומניס'
כ"ב מ"ה ביטויים הלכה י'
וכ"ה ט' שם וי' ונ"ה מ"ה
ולא מ"ה דקרא דרובי:

מוסף רש"י

המוכר שדהו לרבי'
שיאל לוקח פירותיו ב' י'
שנים ואחר זמן מחזור לעגלס
ד"ה ט' מביא וקורא.
מביא כבוריס פירות אשמי
אזי אל וכל הפרשה. וקולא
אלו ט' הנה הפלחה אל לאמיס
פרי הארצה לקנין חנוף
דקנין פירות חנוף
ש"ס. מביא ואינו קורא.
ששטו יטול חנוף החמה
אשר נתמה לו. ויחזיקו והבאה
חייב. דכתיב אשר תיקח
מחלקי. שבהי שיעבד לי ואת
הקרקע לפרדמי וישיב' וישיב'
כ"ב פ"ה. בצורן שדורין
ביד שליח. או שמת שליח
בדרך. שהשליח עומד על
ומת כחצי הדין וזמני גלות
אשר נתמה לו וישיב' או
שכחאוהו העגלס עלמן משס
ואינו. מביא ואינו קורא.
אין העגלס קורין מפרש
ועתה שדורין כ"ב פ"ה.
ולקחת והבאה. דכתיב
ולקחת מראשית כל פרי
הארצה אשר תביא. והאי
ולקחת קרא יתירא הוא. דמני
למיכא והבאה דכתיב
ודרשין ביה מי שליח. דכתיב
גזר. הוא חנוף. וישיב'
הכריח והבאה עד וישיב'
טלח דלמא אהו. טלח וישיב'
דלמן אינו וישיב' הכיאל לא
היה לקיחה וישיב' דלמא
אלל כפי' ענין. וכן היכא דלמא
בדרך כל הוה לקיחה וזמר
הבאה נחמד. אלל היכא דלמא
שליח הכיאל לירושלם או
קורין העגלס. דלמא שש
למא כחמוי ויטל לקיחה טה
הכריח. וישיב' חנוף עומד
לא בר קרייה חנוף. וישיב'
ממנ כבוריס שאין ליה לומר
אשר נתמה לו וישיב' חנוף
ישלמן ע"י שליח דמער לוי
מקריה. והאי ליכא למיפקר
למחבבה נמי יפטר. שדכי
בנקקע קדשו דממנ כמס'
כבוריס ש"ס.

תוספות רי"ד (הבשר)

לו היא מנישת מפני שלא
כפל ואמר ואם אל חתני
לי לא יהא נש ולא אסרי
מכלל לאו אהא שופע הן
והכי נמי בגלוי דרמיה אפי'
שאמר לה משום אילנות איני
מוציא כיון שלא אמר לה
ואילו לי כן לא הייתי שולקת
כמאן דלא אמר לה מיד
דמי. מצינו המוכר על ערבי
ובני לעובדי כוכבים אין
פורין איתו אבל פורין את
הבניו לאחר מיתת אביון
גזרו בני מביי דרמיו ח"כ

מכור כוכבים ולא הוה להו למיפרעיהו וקא וכו' רבי' ליהו פ"י הוה שובים אותם לעבדים כעבור חובם אחר לחיוב דרב
הוא אמר ליה הוה תמן המוכר את עצמו ואת בניו לעובדי כוכבים אין פורין אותם א"ל ר' אבא לפרותו רבנו ויהי שרבר
ושנה וישל א"ל הוה מנבל גזילי דעבדי הכי. והוא דבאר דרבינ פשטי לולדאי שאמא לקיחה ר' אמר א"ל ענין גזרו הוה
ע"כ פירקן אמר ליה תמן המוכר את עצמו ואת בניו לעובדי כוכבים אין פורין אותם אבל פורין את הכנים משום לקולא
וכ"ש הנה דאיתא אמר ליה רבנן לר' אמר האי ישראל מופר דקא חזי ליה דאכלי נבילות אמר ליה איטור לחיובאן קנין
דאלתיה וזכור דאיתא איטור והתירא קימה שביק התירא וקא איטור אמר ליה ולי סבקי לי דאמריקין פ"י וס'ל
כמאן דאמר בריה פירק אין פשטיין מופר לאכלי נבלה לחיובאן מתיראין לו אבדה: מצינו המוכר שדהו לעובד כוכבים
וחזר ולקחת ממנו ישראל הלוקח מביא כבוריס מפני תיקון העולם. פ"י כגון שחזר וישראל ולקחת ממנו מלואי פשטה
דמתני' משמע מדאורייתא לא מייחייב האי לוקח להביא ממנו כבוריס שישן ששנתו פירות כושות עובד כוכבים כאילו
חזרו בח"ל דמי דייש קנין לעובד כוכבים בא"י להפקיע מיד מעשר אבל מפני תיקון העולם שלא ילמדו ממנו וימנעו מלהביא

6. אלל כ"ל דלמר דמתי הוה חמקין: